

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Иванка Костова Стамболова, дм

Медицински университет-София

Факултет по общественото здраве

„проф. Д-р Цекомир Воденичаров, дмн“

Катедра „Здравни грижи“

Определена за участие в научно жури със Заповед № 33 77/26.11.2024г. на Ректора на МУ-Плевен , като външен член

на дисертационен труд на за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

по докторска програма „Управление на здравните грижи“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, направление 7.4. Обществено здраве

Ваня Тодорова Василева

Форма на докторантурата : самостоятелна подготовка

Катедра : Социална медицина и здравен мениджмънт

Тема: „ Здравни грижи при пациенти на хемодиализа с тунелизиран катетър – медицински, социални и икономически аспекти”

Научни ръководители: Проф. д-р Стела Людмила Георгиева, д.м.

Проф. д-р Бисер Кирилов Борисов д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на Ваня Василева е в съответствие с Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ- Плевен и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет- Плевен и включва всички посочени документи.

Докторантката е приложила три публикации по темата. Документите са подредени според изискванията, коректно и прегледно.

2. Кратки биографични данни на докторанта

Ваня Тодорова Василева е родена през 1972г.в гр. Плевен. Завършва ПМИ в същия град през 1993г. Започва трудовата си кариера в 3-та градска поликлиника, гр. Плевен,а

по-късно в Клиника по «Пропедевтика на вътрешните болести» на УМБАЛ като медицинска сестра. В периода 1994-1999г. Василева се обучава във ВТУ»Св. Св. Кирил и Методий» и се дипломира успешно с ОКС»магистър» по специалността «Административен и здравен мениджмънт».От 1994г.започва работа в Клиника по «Нефрология и диализа» на УМБАЛ»д-р Георги Странски» Плевен, където работи и до настоящия момент. През 2008г. Придобива диплом по специалността „Болнична хигиена и контрол на инфекциите”. През 2019 г. Ваня Василева е назначена като преподавател, а по-късно с конкурс и като асистент в Медицински университет – Плевен, Факултет „Здравни грижи”, Катедра „Сестрински хирургични грижи”. В периода 2010-2012г. Ваня Василева се обучава и придобива втора магистърска степен по „Управление на здравните грижи” в МУ- Плевен, а през 2023г. е зачислена за докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма „Управление на здравните грижи” в Катедра „Социална медицина и здравен мениджмънт” на Факултет „Обществено здраве”, МУ- Плевен. Ас. Василева има много добри компютърни умения, участие в международно клинично проучване AVRORA и научно-изследователски проект на МУ Плевен.

Ас. Ваня Василева е номинирана за „Професионалист на годината 2011”.Има проведени 29 курса за следдипломно обучение.

Член е на БАПЗГ и БНДОЗ. Владее английски език на добро ниво.

3. Обща оценка на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е със структура, обем и вид, изцяло е съобразен и отговаря на законовите изисквания и изискванията на МУ-Плевен. Дисертационният труд съдържа 201 страници, съответно – въведение и литературен обзор по темата – 60 стр., цел, задачи и методика на проучването -5 стр., анализ на резултатите от собствено проучване -76 стр, изводи, препоръки и приноси. Онагледен от 48 фигури, 6 фотоса, 11 таблици, 6 приложения. Библиографията съдържа 218 източника, от които 77 са на кирилица, 141 на латиница.

Авторефератът е от 68 стр. и отговаря на изискванията.

4. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата, която ас. Ваня Василева е избрала е значима и актуална, с оглед на епидемиологичните данни за честотата и на пациентите с хронична бъбречва недостатъчност и хемодиализно лечение, които непрекъснато се учеличават в световен и национален мащаб. Темата засяга важна сфера на сестринските грижи за пациенти на диализно лечение и техните социални, психологически, медицински и икономически аспекти на лечението.

Изборът на темата е осъществен от авторката след нейното дългогодишно практикуване, наблюдение и грижи за пациенти с тези заболявания, както и нейният научен интерес по тази тема, значима за общественото здраве у нас и по света. Хроничната бъбречна недостатъчност по данни на Българското дружество по нефрология засяга 12.8% от българското население, като голяма част от пациентите са на бъбречно-заместително лечение, а около 3800 са пациентите на хемодиализа в страната. Значимостта на хроничните бъбречни заболявания върху общественото здраве се определя и от тяхното отражение върху работоспособността и социалната активност на заболелите лица. Въпреки удължената преживяемост на пациентите с ХБН, тя определено има негативна роля върху тяхната социална и професионална реализация и функциониране, както и върху качеството на техния живот.

5. Познаване на проблема

Важността на проблема произтича и от факта, че един от основните фактори за това лечение е използването на съдов достъп. Проблемите и продължителното използване на централни венозни катетри (ЦВК) травмират физически и психически пациентите. Възможностите за подобряване на качеството на лечението и грижите за тях, в светлината на технологичния напредък на медицината се въвеждат тунелизираните катетри. Те се разглеждат все по-често като постоянен съдов достъп, най-вече при продължително използване за болните, особено при тези с "изчерпан" друг тип постоянен съдов достъп. Тяхното използване има икономическа целесъобразност и изисква по-добра подготовка и компетентност на медицинските кадри, които ги прилагат.

Авторката демонстрира сериозен интерес и мотивация за изследване на проблема с използването на тунелизираните катетри в диализното лечение, като задълбочената и научна подготовка и дългогодишен професионален опит и позволяват да осъществи това полезно проучване. Събраната и анализирана информация чрез него позволява да се предприемат необходимите действия и мерки за неговото разрешаване и подобряване на ситуацията.

6. Методика на изследването

Проведено е от авторката собствено проучване с общо 149 респонденти, от които: пациенти - 84; специалисти по здравни грижи –медицински сестри -43 и 22-ма лекари, работещи в диализни центрове в страната. Обследвани са 8% от функциониращите центрове за хемодиализа в страната.

Целта на изследването е ясно и точно формулирана. Посочени са шест, съответстващи на целта задачи, които са конкретни и реалистични. Формулирани са три хипотези. Извадката, която е обхваната осигурява представителност на резултатите,

съобразно целта. Методите са компетентно и подробно описани. Използваните разнообразни и допълващи се методи дават възможност за задълбочен анализ и интерпретация на резултатите и гарантира тяхната значимост и достоверност.

Участието на дисертантката в проведеното проучване е водещо. В работата е отразена компетентността на авторката по отношение познаването на социално медицинските и педагогически подходи за научна работа и спазването на насоките на научните ръководители.

Статистическите подходи при определяне на извадката, както и цялостният статистически анализ на резултатите са прецизни.

Методиката е изчерпателна и отговаря на изискванията за такъв научен труд.

7. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е структуриран както следва: въведение, три глави, заключение и изводи, препоръки и приноси; библиография, приложения. Авторката има три публикации във връзка с дисертационния труд.

Литературният обзор е в рамките на 60 страници, оформен и структуриран добре. В литературния обзор проличава добрата информираност на докторанта по темата, демонстрирана е системност и широк обхват на разглежданата проблематика за социалната значимост на хроничните, неинфекциозни заболявания, клиничната диализа и спецификата на здравните грижи при пациенти на диализно лечение.

В глава втора е описана методиката на изследването. Тя е изчерпателна и научно издържана. Разработени са специално за целта анкетни карти за две групи респонденти, и полуструктурирано интервю за пациенти. Проучването е проведено в седем диализни центъра от различно ниво на компетентност в седем населени места в страната. Пациентите са подбрани на случаен принцип и са съобразени етичните норми и изисквания за такъв вид изследване.

В глава трета "Резултати и обсъждане" са представени резултатите от изследването. Последователно са представени резултатите от проучването с трите групи анкетирани лица. Описани са техните демографски характеристики, пол, семейно положение, образование, доходи. В глава ТРЕТА е представен анализ на резултатите от проведеното проучване, който е структуриран добре и онагледен богато. Дискусията следва логиката на проучването и компетентно коментира резултатите. В обсъждането дисертантката прави подробен анализ на резултатите от собственото проучване.

Давам отлична оценка на стила и езика, използвани от авторката. Получените резултати и тяхното обсъждане, отговарят на формулираните хипотези, цел и задачи от

докторанта, като анализът на представените резултати дава възможност за логично достигане до изводите.

Формулирани са седем обобщени извода, които произтичат правилно и логически от анализа на резултатите. Изводите са конкретни, но в същото време и изчерпателни и отразяват изцяло получените от изследването най-важни заключения. Изведени са четири конкретни препоръки с посочен адресат.

8. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приносите, дефинирани от докторанта са значими и кореспондират пряко с направените изводи.

Настоящият дисертационен труд представлява целенасочено и задълбочено изследване на социални и медицински проблеми при пациенти с тунелизиран катетър на достъп при провеждане на хемодиализно лечение.

Приноси с теоретично – познавателен характер

1. Направен е задълбочен теоретичен анализ на динамиката на болестността, смъртността и DALYs на хроничната бъбречна недостатъчност в глобален и национален мащаб;

2. Проучени са важни аспекти от потребностите на пациентите с хронични бъбречни заболявания и необходимостта от повишаване на уменията им за самоконтрол на здравословното им състояние.

Приноси с практико-приложен характер:

1. Разработен, апробиран и внедрен е „Дневник за самонаблюдение на болните на хемодиализно лечение с тунелизиран катетър”;

2. Изготвено е „Указание за пациенти, относно грижата за тунелизиран катетър и наблюдение на общото им състояние”.

Оценявам високо разработената и приложена информационна брошура за пациенти - „Указание за пациенти, относно грижата за тунелизиран катетър и наблюдение на общото им състояние”, която е принос с уникален характер и важно значение за съществено подобряване на качеството на здравните грижи за тези пациенти и повишаване на качеството на живот и информираност на обществото по отношение на социалната адаптация и пълноценен начин на живот на хората, провеждащи диализно лечение. Разработеният „Дневник за самонаблюдение на болните на хемодиализно лечение с тунелизиран катетър” има за цел да осигури на пациентите с тунелизиран катетър качествена грижа и медицинска помощ от квалифицирани медицински специалисти. В същото време той ги подпомага в селф-мениджмънта -дългия процес на

лечение на заболяването и преодоляването на симптомите, които нарушават техния личен и социален начин на живот, намаляват усложненията и разходите на време и средства за преодоляването им.

9. Лично участие на докторантката

Участието на докторантката в подготовката и реализирането на научното изследване е водещо и е осъществено благодарение на нейната инициативност, комуникативност и отговорност към работата. Формулираните от ас. Ваня Василева изводи и приноси от дисертационния труд са както нейна лична заслуга, така и на компетентното ръководство на нейните научни ръководители.

10. Автореферат

Авторефератът по обем /68 стр./ и съдържание, напълно отговаря на изискванията за изготвяне на такъв вид труд. Съдържанието и оформлението му отразяват в пълнота цялостния дисертационен труд. Авторефератът отговаря на изискванията, регламентирани в Правилника за развитие на Академичния състав на МУ –Плевен.

11. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към дисертационния труд, но имам някои препоръки за бъдещата и работа. Те са свързани с изготвяне на предложение и програма за обучение и специализация на медицински сестри в областта на диализното лечение, както и програми за адаптиране към длъжността «диализна медицинска сестра» на новозавършили медицински сестри, което може да се осъществи под формата на следдипломно обучение от висшите училища и съсловната организация- БАПЗГ.

Проявените във връзка с изследването, както и в работа и, организаторски и комуникативни умения на докторантката биха могли да се използват в научни проекти със студенти, преподаватели и професионалисти по здравни грижи в областта на сестринските грижи за болни на диализно лечение.

В заключение:

Интересният дисертационен труд на В. Василева предоставя значими научни факти и резултати за медицинската наука и здравните грижи за пациенти с хронични бъбречни заболявания и диализно лечение в нашата страна, за етапа на тяхното развитие и състояние, както и актуалните предизвикателства пред тях, свързани с образователни,

икономически и технологични аспекти. Приносите на дисертационния труд за сестринската наука и практика в сферата на здравните грижи за пациентите на диализно лечение са важни и практически значими.

Като член на научното жури на Ваня Тодорова Василева, давам ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА на дисертационния труд и подкрепям изцяло придобиването на образователна и научна степен „доктор” от кандидатката. Считам, че представената от ас. Ваня Василева дисертационна работа на тема: „Здравни грижи при пациенти на хемодиализа с тунелизиран катетър – медицински, социални и икономически аспекти “ по актуалност, прецизност на методиката, качество на получените резултати и значимост на научните приноси отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България , Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на Академичния състав на МУ – Плевен.

Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания МУ – Плевен за придобиване на ОКС „доктор”.

Дисертационният труд показва, че докторантката Ваня Василева, притежава сериозни научни познания и професионални умения по научната специалност " Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията" като демонстрира качества и умения за самостоятелно научно изследване.

Поради гореизложеното, давам своята **положителна оценка** на проведеното изследване, представено в рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам да се присъди образователна и научна степен „доктор” на **Ваня Тодорова Василева.**

На основание чл. 59 от ЗЗЛД

проф. Иванка Стамболова, дм

16.01. 2025г.

Гр. София

Review

By prof. Ivanka Kostova Stambolova, PhD

Medical University Sofia

Faculty of Public Health

“Prof. Dr. Tsekomir Vodenicharov”

Department of „Health Care“

Appointed to participate in the scientific jury by Order No. 33 77/26.11.2024 of the Rector of MU-Pleven as an external member

of the dissertation for the award of the educational and scientific degree "PhD"

in the doctoral programme "Health Care Management" in the field of higher education 7. Health and Sport, Field 7.4. Public Health

Vanya Todorova Vassileva

Form of the PhD: individual form of education

Department: Social Medicine and Health Management

Subject: "Health care of hemodialysis patients with tunneled catheter - medical, social and economic aspects"

Scientific supervisors: Prof. Dr. Stela Lyudmilova Georgieva, PhD

Prof. Dr. Biser Kirilov Borisov, PhD

1. General presentation of the procedure and the PhD student

The submitted set of materials of Vanya Vassileva is **in accordance** with the Procedure for the Acquisition of the PhD degree at Medical University - Pleven and the Regulations for the Conditions and Procedure for the Acquisition of Scientific Degrees and the Holding of Academic Positions at Medical University - Pleven and includes all the documents mentioned.

The PhD candidate has attached three publications on the topic. The documents are arranged according to the requirements, correctly and clearly.

2. Brief biographical data of the PhD student

Vanya Todorova Vassileva was born in 1972 in the town of Pleven. She graduated from Medical College in the same city in 1993. She started her working career in the 3rd City Polyclinic, Plovdiv. Later she worked at the Clinic of Internal Diseases at the University Hospital as a nurse. In the period 1994-1999 Vasileva studied at the Veliko Tarnovo University "St. St. Cyril and Methodius" and successfully graduated with a "Master's" degree in "Administrative and Health Management". Since

1994, she has been working at the Clinic of "Nephrology and Dialysis" of the University Hospital "Dr. Georgi Stranski" Pleven, where she has been working to this day. In 2008, she obtained a diploma in the specialty "Hospital Hygiene and Infection Control". In 2019, Vanya Vasileva was appointed as a lecturer, and later, through a competition, as an assistant professor at the Medical University - Pleven, Faculty of Health Care, Department of Nursing and Surgical Care. In the period 2010-2012, Vanya Vasileva studied and obtained a second master's degree in "Health Care Management" at MU-Pleven, and in 2023, she was enrolled as a doctoral student in individual form of preparation for the doctoral program "Health Care Management" at the Department of "Social Medicine and Health Management" of the Faculty of Public Health, MU-Pleven. Assist. Prof. Vasileva has very good computer skills, participation in the international clinical study AVRORA and a research project at MU Pleven.

Assist. Prof. Vanya Vasileva was nominated for "Professional of the Year 2011". She has conducted 29 postgraduate courses.

She is a member of the Bulgarian Association of Health Care Professionals and the Bulgarian Scientific Association of Public Health. She speaks English at a good level.

3. General evaluation of the dissertation

The presented dissertation has a structure, volume and type which is fully compliant and meets the legal requirements and the requirements of MU-Pleven. The dissertation contains 201 pages, respectively - introduction and literature review on the topic - 60 pages, aim, objectives and methodology of the study -5 pages, analysis of the results of own study -76 pages, conclusions, recommendations and contributions. It is illustrated by 48 figures, 6 photos, 11 tables, 6 appendices. The bibliography contains 218 sources, of which 77 are in Cyrillic, 141 in Latin.

The Summary has 68 pages and meets the requirements.

4. Relevance of the subject matter and appropriateness of the goals and objectives set

The topic, which assist. prof. Vanya Vasileva has chosen is significant and relevant, in terms of the epidemiological data on the incidence of patients with chronic renal failure and hemodialysis treatment, which are constantly increasing worldwide and nationally. This topic addresses an important area of nursing care for dialysis patients and their social, psychological, medical and economic aspects of treatment.

The choice of the topic was made by the author after her many years of practice, observation and care of patients with these diseases, as well as her scientific interest in this matter, significant for public health in our country and worldwide. According to the Bulgarian Society of Nephrology, chronic renal failure affects 12.8% of the Bulgarian population, with a large proportion of patients on renal replacement therapy and about 3800 patients on haemodialysis in the country. The significance of chronic kidney diseases on public health is also determined by their impact on the working capacity and social activity of the affected persons. Despite the prolonged survival of patients with CKD, it definitely has a negative impact on their social and professional fulfilment and functioning, as well as on their quality of life.

5. Knowledge on the matter

The importance of the matter also stems from the fact that one of the main factors for this treatment is the use of vascular access. The problems and prolonged use of central venous catheters (CVC) traumatize patients physically and mentally. The possibilities for improving the quality of treatment and care for them, in the light of the technological progress of medicine, tunneled catheters are introduced. They are increasingly considered as permanent vascular access, especially with prolonged use for patients, even more so for those who have "exhausted" another type of permanent vascular access. Their use is economically feasible and requires better training and competence of the medical staff who apply them.

The author demonstrates serious interest and motivation to study the problem of the use of tunneled catheters in dialysis treatment, as the in-depth and scientific training and many years of professional experience allow her to carry out this useful study. The information collected and analyzed through it allows the necessary actions and measures to be taken to resolve it and improve the situation.

6. Research methodology

The author conducted her own study with a total of 149 respondents, of whom:

patients - 84; healthcare specialists - nurses - 43 and 22 doctors working in dialysis centers in the country. 8% of the functioning hemodialysis centers in the country were surveyed.

The purpose of the study is clearly and precisely formulated. Six tasks corresponding to the purpose are indicated, which are specific and realistic. Three hypotheses are formulated. The sample that is covered ensures representativeness of the results, in accordance with the purpose. The methods are competently described in detail. The diverse and complementary methods used allow for in-depth analysis and interpretation of the results and guarantee their significance and credibility.

The participation of the doctoral candidate in the conducted study is leading. The work reflects the author's competence in terms of knowledge of the socio-medical and pedagogical approaches to scientific work and compliance with the guidelines of the scientific supervisors.

The statistical approaches in determining the sample, as well as the overall statistical analysis of the results, are precise.

The methodology is comprehensive and meets the requirements for such a scientific work.

7. Characteristics and evaluation of the dissertation work

The dissertation work is structured as follows: introduction, three chapters, conclusions, recommendations and contributions; bibliography, supplementary materials. The author has three publications in connection with the dissertation work.

The literature review is within 60 pages, well-formed and structured. The literature review demonstrates the doctoral student's good knowledge of the topic, demonstrates the systematicity and wide scope of the issues considered for the social significance of chronic, non-communicable diseases, clinical dialysis and the specifics of health care for patients on dialysis treatment.

Chapter two describes the methodology of the study. It is comprehensive and scientifically sound. Questionnaires for two groups of respondents and a semi-structured interview for patients were developed specifically for the purpose. The study was conducted in seven dialysis centers of different

levels of competence in seven settlements in the country. Patients were selected randomly and the ethical norms and requirements for this type of study were complied with.

Chapter three, "Results and Discussion," presents the results of the study. The results of the study with the three groups of respondents are presented sequentially. Their demographic characteristics, gender, marital status, education, and income are described. Chapter THREE presents an analysis of the results of the study, which is well structured and richly illustrated. The discussion follows the logic of the study and competently comments on the results. In the discussion, the doctoral candidate makes a detailed analysis of the results of her own study.

I give an excellent assessment of the style and language used by the author. The results obtained and their discussion correspond to the hypotheses, goals, and tasks formulated by the doctoral student, and the analysis of the presented results allows for logically reaching conclusions.

Seven generalized conclusions have been formulated, which arise correctly and logically from the analysis of the results. The conclusions are specific, but at the same time comprehensive, and fully reflect the most important conclusions obtained from the study. Four specific recommendations are made with a specified addressee.

8. Contributions and significance of the work for science and practice

The contributions defined by the doctoral student are significant and correspond directly to the conclusions made.

This dissertation represents a targeted and in-depth study of social and medical problems in patients with a tunneled access catheter during hemodialysis treatment.

Contributions of theoretical nature:

1. A thorough theoretical analysis of the dynamics of morbidity, mortality and DALYs of chronic renal failure on a global and national scale has been conducted;
2. Important aspects of the needs of patients with chronic kidney disease and the need to increase their skills for self-monitoring of their health status have been studied.

Practical contributions:

1. A "Self-Monitoring Diary for Patients on Hemodialysis Treatment with a Tunneled Catheter" was developed, tested and implemented;
2. A "Instruction for Patients on Tunneled Catheter Care and Monitoring of Their General Condition" was prepared.

I highly appreciate the developed and implemented information brochure for patients - "Instructions for patients on the care of the tunneled catheter and monitoring of their general condition", which is a contribution of unique character and importance for significantly improving the quality of health care for these patients and increasing the quality of life and awareness of society regarding the social adaptation and full lifestyle of people undergoing dialysis treatment. The

developed "Diary for self-monitoring of patients on hemodialysis treatment with a tunneled catheter" aims to provide patients with a tunneled catheter with quality care and medical care from qualified medical specialists. At the same time, it supports them in self-management - the long process of treating the disease and overcoming the symptoms that disrupt their personal and social lifestyle, reducing complications and the cost of time and money to overcome them.

9. Personal participation of the doctoral student

The participation of the doctoral student in the preparation and implementation of the scientific research is leading and was achieved thanks to her initiative, communicativeness and responsibility for the work. The conclusions and contributions of the dissertation work formulated by Assist. Prof. Vanya Vasileva are both her personal merit and the competent guidance of her scientific supervisors.

10. Summary

The summary in terms of volume /68 pages/ and content fully meets the requirements for preparing such form of work. Its content and layout fully reflect the entire dissertation work. The abstract meets the requirements regulated in the Regulations for the Development of the Academic Staff of MU - Pleven.

11. Critical remarks and recommendations

I have no critical remarks on the dissertation work, but I have some recommendations for future work. They are related to the preparation of a proposal and a program for the training and specialization of nurses in the field of dialysis treatment, as well as programs for adaptation to the position of "dialysis nurse" of newly graduated nurses, which can be implemented in the form of postgraduate training by higher education institutions and the professional organization of Health Care Professionals.

The organizational and communicative skills of the doctoral student demonstrated in connection with the research, as well as in her work, could be used in scientific projects with students, teachers and healthcare professionals in the field of nursing care for patients on dialysis treatment.

In conclusion:

The interesting dissertation work of V. Vasileva provides significant scientific facts and results for the medical science and health care for patients with chronic kidney disease and dialysis treatment in our country, for the stage of their development and condition, as well as the current challenges facing them, related to educational, economic and technological aspects. The contributions of the dissertation work to nursing science and practice in the field of health care for patients on dialysis treatment are important and practically significant.

As a member of the scientific jury of Vanya Todorova Vasileva, I give a POSITIVE EVALUATION of the dissertation work and fully support the acquisition of the educational and scientific degree "doctor" by the candidate. I believe that the dissertation work presented by Assist. Prof. Vanya Vasileva on the topic: "Health care for patients on hemodialysis with a tunneled catheter - medical, social and economic aspects" in terms of relevance, precision of the methodology, quality of the results obtained and significance of the scientific contributions meets all the requirements of the Act on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the

Regulations for the Implementation of the The Law on Academic Staff Development and the Regulations for the Development of the Academic Staff of MU - Pleven.

The presented materials and dissertation results fully comply with the specific requirements of the Medical University - Pleven for the acquisition of the "PhD" degree.

The dissertation work shows that the doctoral student Vanya Vasileva possesses serious scientific knowledge and professional skills in the scientific specialty "Social Medicine and Organization of Healthcare and Pharmacy" by demonstrating qualities and skills for independent scientific research.

Due to the above, I give my **positive assessment** of the conducted research, presented in the above-reviewed dissertation, abstract, achieved results and contributions, and I propose that the educational and scientific degree "PhD" be awarded to **Vanya Todorova Vasileva**.

16.01.2025

Sofia

На основание чл. 59 от ЗЗЛД
prof. Ivanka Stambolova, PhD